

Succes NAV bij uitstel Groene Braak

Minister Adema heeft ons verzoek afgewezen om mensen die na sluiting van de GO een negatieve beschikking over 2023 ontvangen extra tijd te geven om de GO 2024 aan te passen. Men kan niet beginnen met de controles voordat iedereen de GO heeft ingediend en Adema stelt dat de uitbetaling dan volgend jaar weer te laat is. Wij snapten dat niet: RVO kan toch pas na 30 november gaan controleren. Maar de controles gedurende het jaar blijken over NVWA te gaan, die pas een steekproef kunnen trekken als iedereen de GO heeft ingediend.

Door LNV te wijzen op de storing bij RVO op 14 mei is het wel gelukt om de deadline van de GO twee dagen op te schuiven naar 17 mei.

Wel uitstel Groene Braak

De eco-activiteit Groene Braak, bedoeld om de biodiversiteit te bevorderen, heeft in de ecoregeling een resultaatverplichting van 80% bedekking op 31 mei. Het is eindelijk gelukt om het ministerie en RVO te overtuigen van het feit dat er sprake is van een laat en nat voorjaar, waardoor er een groot risico is dat men die bedekking op 31 mei niet haalt. RVO bleef aanvankelijk volhouden dat dat ondernemersrisico is, maar toen net als vorig jaar de verplichte weidegang wel twee weken werd uitgesteld vanwege het natte voorjaar zijn wij heel boos geworden. Zo wordt er wel erg met twee maten gemeten! Dat heeft ineens binnen een dag tot aanpassing van de peildatum geleid. Deze werd eerst voor dit jaar veranderd in 15 juni. Inmiddels bleek ook dat niet meer haalbaar en heeft de NAV de minister om verder uitstel verzocht. De peildatum voor 80% bedekking is nu veranderd in 15 juli en daar is de NAV verheugd over.

Vorig jaar zijn bij een aantal akkerbouwers de groene braak percelen afgekeurd vanwege late groei. Wij adviseren iedereen om hier tegen in beroep te gaan, want ook vorig jaar was de weidegang wel twee weken uitgesteld.

Conclusie

Ook voor de NAV blijft het allemaal een taai proces. We wijzen zowel LNV als RVO er steeds op dat men wel de echte doelen voor ogen moet houden, namelijk verbeteren van biodiversiteit, milieu en klimaat. Die hogere doelen dreigen wel eens verloren te gaan in de trage ambtelijke molens van RVO. Gelukkig is het wel gelukt om in ieder geval de peildatum voor groene braak uit te stellen. Dit natte voorjaar toont maar weer eens duidelijk aan dat kalenderlandbouw echt niet functioneert. **NAV**

NAV nog steeds tegen Europese Richtlijn Bodem

Vorige maand hebben we u kort bericht dat het Europese Parlement heeft ingestemd met een afgezwakte versie van het voorstel van de Europese Commissie voor een Richtlijn Bodem. We gaan deze keer wat uitgebreider in op wat dit gaat betekenen voor de Nederlandse landbouw.

Wat houdt de Richtlijn in?

Kort samengevat (zie voor meer uitleg www.nav.nl/2023/09/europese-commissie-wil-grip-op-bodem-beheer/) moet in de hele EU de bodemkwaliteit worden gemonitord en verbeterd. Daarbij schrijft de Richtlijn voor hoe deze monitoring plaats moet vinden. Elke lidstaat moet een meetnetwerk inrichten en data rapporteren. Daarbij wordt gewerkt met 'bodemdistricten' binnen een land, met homogene grondsoort, klimaat en landgebruik. Ook was in het oorspronkelijke voorstel opgenomen dat elke lidstaat een set van bodembeheermaatregelen mocht voorschrijven binnen algemene kaders zoals 'geen verstoring bovenste laag'.

De NAV heeft een zienswijze ingediend. Wij hadden grote bezwaren tegen een aantal zaken, los van het feit dat we echt niet de meerwaarde inzien van een Europese Richtlijn op dit vlak. Onze belangrijkste bezwaren waren tegen het 'one out all out' principe, waarbij een bodem 'slecht' is als één van de variabelen niet volgens de norm is. Bij waterkwaliteit zien we dat daardoor inspanningen niet beloofd worden en de kwalificatie 'goed' praktisch onhaalbaar is. Verder had de NAV bezwaar tegen de ruimte die elke lidstaat

krijgt om de te monitoren variabelen aan te passen en tegen het feit dat de overheid zou gaan voorschrijven hoe we de bodem moeten beheren. Onze angst daarbij is, dat Nederland net als bij de waterkwaliteit strengere normen gaat hanteren dan andere lidstaten én dat het ministerie zonder agrarische kennis en achtergrond gaat voorschrijven wat akkerbouwers wel en niet mogen doen met de bodem. Zo was het oorspronkelijke plan duidelijk gericht op een algemeen verbod op ploegen in de hele EU. Andere lidstaten gaan in het algemeen wat meer uit van de belangen van landbouw en voedselproductie dan Nederland, dus de NAV zag de bui al hangen.

Aanpassingen in Europarlement

Zowel de landbouwcommissie als de milieucommissie van het Europarlement hebben de Richtlijn besproken en amendementen voorgesteld. Daarna is de Richtlijn in het hele Europarlement besproken. Uiteindelijk is er vóór gestemd, maar wel met een aantal belangrijke aanpassingen op de oorspronkelijke plannen.

In de overwegingen om de Richtlijn in te stellen zijn een aantal zaken toegevoegd. Bodembiodiversiteit wordt nader gedefinieerd. Organisch materiaal wordt genoemd als zijnde van cruciaal belang voor bodemecosysteemdiensten. Er wordt een link gelegd naar het GLB. Lidstaten kunnen het aantal bodemdistricten zelf bepalen. Er komt een termijn van minstens 10 jaar om verbetering te bereiken. De EC moet drempelwaarden goedkeuren die de lidstaten

aandragen, om een zo gelijk mogelijk speelveld te krijgen. Certificering voor landeigenaren wordt geschrapt. PFAS en microplastics worden meer expliciet genoemd als probleemstoffen die bij ophoping in de bodem de landbouw bedreigen. Verder wordt gesteld dat de Richtlijn geen verplichtingen voor individuen kan inhouden en dat lidstaten goed rekening moeten houden met lokale omstandigheden. Bij de artikelen in de Richtlijn is een belangrijk lobbyresultaat dat het principe van 'one out all out' wordt geschrapt. Dus de bodem wordt niet, net als het water nu, afgekeurd op basis van één overschrijding van de norm. Daar zijn wij oprecht blij mee!

Uiterlijk 30 juni 2028 moeten de lidstaten de drempelwaarden voor bodemvariabelen aan de EC leveren. Zaak om goed op te letten dat Nederland hier niet uit eigen beweging extra zware eisen gaat stellen! Belangrijk goed nieuws is voorts dat het hele artikel over vaststellen van bodembeheerpraktijken is geschrapt. Dit artikel was een doorn in het oog van de NAV! In de plaats ervan komt er een toolbox met maatregelen om landeigenaren te informeren, dat is echt iets anders dan alle starre voorschriften die er eerst dreigden te komen.

Toegevoegd is verder dat er een billijke vergoeding moet zijn voor landeigenaren bij ruimte beslag voor andere functies, waarbij dit ruimtebeslag wel geminimaliseerd dient te worden. En tenslotte: de hele paragraaf over sancties is geschrapt.

Bovenstaande waren amendementen die met name door Bert-Jan Ruissen van de SGP zijn ingebracht in de landbouwcommissie van het Europarlement en

lees verder op pagina 2

Het voorjaar van 2024 begint op veel plaatsen rampzalige gevolgen te krijgen. De achterstand in zaaien en pootwerk begint historische proporties aan te nemen. De ouderen onder ons denken daarbij aan

1983: het pootseizoen duurt voort tot aan de langste dag... Het is spannend hoe de akkers en gewassen uit deze malaise tevoorschijn komen. De ervaring van toen is wel dat ook bij laat zaaien/planten de grond wel bekwaam moet

zijn! Naast de dwarse natuur spelen dan ook nog eens als extra probleem de kalenderdata een rol. We hebben dan ook met het Ministerie van LNV maar weer het gesprek gevoerd om de verplichte data uit zowel het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

(bedekkingsgraad groenbemester) als die uit de nitraatwetgeving (1 oktober-regel voor zand en löss) te schrappen. Op grond van een veranderende houding vanuit de Europese Commissie ten aanzien van kalenderlandbouw en meer opties voor (regionale) uitzonderingen moet er een oplossing mogelijk zijn!

Op het moment van schrijven is de uitslag van de Europese verkiezingen niet te voorzien, maar verwacht wordt een meer realistische koers voor wat betreft productie-eisen aan de boeren. Belangrijk daarbij is wel dat ook de productie-eisen van importproducten in de handelsakkoorden gelijk gesteld worden aan de Europese normen. Maar ook dat een nieuw Europees Parlement het vrije verkeer van goederen binnen de interne markt garandeert en dat er tussen de lidstaten een meer gelijk speelveld ontstaat. Ook

de internationale spanningen hebben hun weerslag; zowel in de toenemende zorg voor Europese zelfvoorziening als dat de oorlogen in Oekraïne en het Midden Oosten onze afzet verstoren.

Nu bijna een half jaar na de Tweede Kamerverkiezingen van november 2023 lijkt er eindelijk schot in de formatie voor een nieuw kabinet te komen. Ook hier wordt een veranderde houding verwacht, uitgedrukt in de nieuwe naam 'Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur'. Of de verhoudingen met Den Haag werkelijk wijzigen hangt af van de dagelijkse praktijk; een ongenueanceerde aangenomen motie om glyfosaat per direct te verbieden helpt daarbij niet!

Teun de Jong

vervolg van pagina 1

NAV nog steeds tegen Europese Richtlijn Bodem

door het hele EP zijn overgenomen. Ook zijn er een aantal amendementen van de milieuc commissie geschrappt, waarvan met name het schrappen van tussendoelen gunstig is.

Conclusie NAV

Veel van onze bezwaren zijn geadresseerd in de nieu-

we versie van de Richtlijn zoals aangenomen in het Europees Parlement. Vooral de dwingende voorschriften van bodembeheermaatregelen en de sancties waren zeer tegen onze zin. De NAV is wel van mening, dat het oppassen blijft voor de landbouwsector. Met name bij het vaststellen van drempelwaarden van de verschillen bodemindicatoren moeten we als sector scherp zijn dat niet weer hetzelfde gebeurt als bij de waterkwaliteit, namelijk dat Nederland de scherpste normen inbrengt en daarmee wel eens op de slecht-

ste bodems van Europa zou kunnen blijken te liggen! In deze gewijzigde vorm wordt de Richtlijn meer een monitoringsysteem dan een systeem wat tot dwingende maatregelen leidt. Dat is mooi, maar daarmee is de NAV nog niet overtuigd van de noodzaak om bodemkwaliteit Europees op te pakken. Zorgelijk is het in onze ogen dat de Kaderrichtlijn Water en de Nitraatrichtlijn al zoveel beperkingen opleggen dat het steeds moeilijker wordt om de bodem gezond te houden. **NAV**

Europese verkiezingen

In aanloop naar de Europese verkiezingen van 6 juni heeft Platform Aarde Boer Consument (ABC) op 23 mei in samenwerking met NAV, NMV en Feedback Europe een debat georganiseerd met kandidaat Europarlementariërs. Er deden kandidaten mee van GroenLinks/PvdA, VVD, BBB, D66, CDA, SP, Partij voor de Dieren, SGP en Volt.

Dit debat spitte zich vooral toe op het landbouw- en handelsbeleid. Bij de opening en na de pauze waren er korte inleidingen om het standpunt van Platform ABC, NAV en NMV en van Feedback Europe hierin duidelijk te maken. Daarna discussieerden de politici in vier rondes aan de hand van vier stellingen over deze materie (zie ook www.aardeboerconsument.nl). In deze discussie werd wel duidelijk dat het land-

bouw- en handelsbeleid een ingewikkelde zaak is en dat alle belangen niet eenvoudig zijn te verenigen. Alle partijen waren het erover eens dat boeren een goed inkomen moeten kunnen verdienen, maar over hoe dit te realiseren is verschillen de meningen nogal. De visie van ABC, NAV en NMV dat dit met het huidige vrijhandelsbeleid onmogelijk is, werd alleen volmondig door de PvdD en SP gedeeld. De meeste partijen vonden dat dit met de vrijhandelsverdragen ook mogelijk is door het stellen van eisen aan de productiewijze van importproducten. VVD en D66 waren van mening dat alleen met vrijhandelsverdragen boeren een toekomst hebben.

Er werd in het algemeen nogal gemakkelijk gedacht over de mogelijke ruimte die er binnen de WTO is om de regels aan te passen. ABC, NAV en NMV zijn van mening dat de ervaring leert dat dit vrijwel

onmogelijk is en daarom pleiten zij er juist voor om landbouw buiten de vrijhandelsverdragen te houden. Dan kunnen, als dat door beide partijen nodig gevonden wordt, apart voor landbouw handelsafspraken gemaakt worden, buiten de WTO regels om. Op die manier blijft het handelsverkeer tussen landen beperkt tot die zaken waar beide partijen voordeel bij hebben en niet omdat een land zijn grenzen, door de regels gedwongen, moet openen voor producten die het zelf ook produceert. En bovendien kan landbouw dan ook niet meer gebruikt worden als wisselgeld voor de industriebelangen. ABC, NAV en NMV denken dat landbouw buiten de handelsverdragen te houden sneller te realiseren is dan de gehele WTO te hervormen. Het debat maakte duidelijk dat nog het nodige lobbywerk nodig is om meer partijen van dit standpunt te overtuigen. **NAV**

NAV ziet speerpunten terug in Hoofdlijnenakkoord

De NAV ziet een aantal speerpunten terug in de landbouwparagraaf van het Hoofdlijnenakkoord, zoals het gelijke speelveld met landen buiten de EU door landbouw buiten vrijhandelsverdragen te houden of in ieder geval dezelfde eisen te stellen wat betreft productiewijze voor import als voor EU-productie. Ook het gelijke speelveld binnen de EU krijgt wat ons betreft terecht aandacht in dit akkoord door het schrappen van koppen op Europese regelgeving en door het harmoniseren van eisen aan bijv. waterkwaliteit. Daarbij zijn wij het eens met meer differentiatie in kwetsbare gebieden en de daaruit voortvloeiende NV-gebieden. De NAV pleit er voor

om dan met name ook meer fosfaatruimte te geven en niet alleen meer stikstofruimte, zodat de akkerbouw naar een betere evenwichtsbemesting kan.

De NAV vindt het verder goed dat er oog is voor de voedselzekerheid en we ondersteunen dan ook de nieuwe naam van het ministerie en de bescherming van hoogwaardige landbouwgrond.

Een ander speerpunt van de NAV, doelstelling i.p.v. steeds meer generieke beperkingen, wordt duidelijk gesteund in dit akkoord.

We vinden het ook goed dat er een ruime en langjarige vergoeding komt voor agrarisch natuurbeheer en ecosysteemdiensten. Dit geeft meer boeren de

kans om mee te doen aan het ANLb en geeft ook meer zekerheid op langere termijn. Dit zal een belangrijke toename genereren van natuurinclusieve landbouw en van herstel van biodiversiteit. Praktische zaken als een afrekenbare stoffenbalans voor mineralen, schrappen van de inwerkplicht voor vaste mest in het voorjaar en terugkeer van de rode diesel zijn allemaal zaken die wat lucht geven in de nu soms verstikkende regeldruk en kosten.

In de paragraaf 'Energietransitie, leveringszekerheid en klimaatadaptatie' wordt aandacht gegeven aan de gevolgen van verdroging en verzilting. De NAV denkt dat wij als landbouwsector al veel aan kennisontwikkeling hebben gedaan en dat de landbouw *lees verder op pagina 4*

Elke maand laten we in 'NAV'er in beeld' een NAV-lid aan het woord. Deze maand René van den Dries, akkerbouwer in de Noordoostpolder.

René van den Dries: 'Er blijft altijd vraag naar onze producten.'

Introductie

René van den Dries (35) is akkerbouwer in de Noordoostpolder. We spreken hem als hij net alle voorjaarswerkzaamheden klaar heeft. Hij is gelukkig niet getroffen door de hoosbuien rond Pinksteren. René en zijn vrouw Tjitske hebben drie zoontjes, van zeven, vier en één jaar oud. De jongste kijkt in het begin nog even met belangstelling mee met het interview.

René vertelt: 'Ik zit al vanaf mijn negentiende in het bedrijf, eerst via huren van land van een buurman. Die boerderij hebben we uiteindelijk overgenomen.' Het bedrijf is nu 250 ha groot, waarvan 60 ha in samenwerking. Het bouwplan omvat consumptieaardappelen, uien, peen, tarwe en voor het eerst sinds jaren ook vlas.

René heeft vorig jaar het bedrijf overgenomen van zijn vader en is daarmee de derde generatie op de boerderij. Zijn opa is in 1951 vanuit Zeeland in de NOP terecht gekomen. René vertelt: 'De overname was best een lang traject. Je merkt dat accountants met allerlei zaken druk zijn, nog uit de coronatijd. Maar uiteindelijk is alles goed gekomen.' Ze wonen al bijna negen jaar op de boerderij en zijn ouders wonen een paar kilometer verderop. René vertelt: 'Mijn vader komt nog wel regelmatig aan en doet dan wat klusjes. Mijn ouders gaan ook wel veel weg en mijn vader kan het bedrijf goed loslaten, dat vind ik wel knap. Maar als er paniek is en er moet wat gebeuren en ik kom mensen tekort dan kan ik hem gelukkig altijd bellen.'

René wilde altijd al boer worden. Hij heeft eerst de MAS gedaan en daarna de akkerbouwrichting op de HAS, maar dat beviel niet. René zegt daarover: 'Ik had misschien beter ondernemerschap kunnen

kiezen, want bij akkerbouw werd je vooral opgeleid tot onderzoeker en dat ligt me niet zo, dus daar ben ik na een half jaar mee gestopt. Toen ben ik gaan rondreizen. Ik ben in Canada op bedrijven gaan werken en in Nieuw-Zeeland.' Op de vraag of hij heeft overwogen om daar te blijven zegt hij: 'In Canada heb je wel hele mooie bedrijven, maar je zit daar wel ver van iedereen af. Nieuw-Zeeland trok me meer. Maar uiteindelijk heb ik toch mijn sociale leven in Nederland en zie ik hier ook volop kansen.' René doet niet alles alleen op het bedrijf. Naast hulp van zijn vader werkt ook de buurman mee in het bedrijf en huurt hij een paar vaste zzp'ers in als het nodig is.

René zegt: 'We telen de consumptieaardappelen veel op contract. Alleen Innovators en Agria's. Die gaan via korte lijnen naar hamburgerketens. Dus ik werk niet meer met de grote fritesfabrieken. Ik heb met peen en uien al veel op de vrije markt, dus het is wel rustig om de aardappelen wat vast te hebben. Ik kwam met vlas goed uit voor de ecoregeling. Vroeger hebben we ook vlas geteeld. Nu zijn de prijzen goed dus we proberen het weer. Ik doe geen dingen in de ecoregeling die teveel gedoe geven of aanpassingen vragen, dus geen bloemenstroken en zo. Maar in de uien doen we wel al jaren mee met de biologische bestrijding. Dat werkt gewoon goed, we hebben hier in het gebied nog niet zo'n hoge druk dat het niet meer werkt.'

René maakt zich niet druk om GLB en ecoregeling, maar heeft alles uitbesteed aan zijn boekhouder. Hij zegt daarover: 'Het kost mij gewoon teveel tijd en ergernis. Ik kan er zelf een week elke avond aan gaan zitten en dan gaat het ten koste van mijn vrije tijd en mijn humeur, dus ik besteed het liever uit.'

Bodemdaling

René boert ten noordwesten van Schokland, het voormalige eiland. Daar in de buurt zijn ze in 2007 begonnen met vernatting. René vertelt: 'We hebben toen geen nulmeting gedaan, dat is achteraf jammer omdat je nu niet kan aantonen dat de vernatting daar mee te maken heeft. Ze willen het water hoog houden vanwege de archeologie en de natuur. We zijn er jaren mee bezig geweest om de zaken te regelen. De laatste tijd gaat het iets beter. We zitten ook in bodemdalinggebied. Inmiddels hebben we een extra pomp gekregen wat op andere plekken ook hard nodig is.' René is verder wel te

vreden over de watervoorziening. Hij heeft diverse bronnen en er kan goed water worden ingelaten vanuit het IJsselmeer, dus dat dringt de verzilting terug. De waterkwaliteit is ook in orde in zijn gebied.

Verduurzaming

René zegt over zichzelf dat hij wel een beetje afwachtend is met verduurzaming. Hij vertelt: 'Alles moet natuurlijk gewoon goed op orde zijn, maar soms kan je beter even afwachten. We hebben wel een spoelplaats en we gaan zorgvuldig om met spoelwater. Ik investeer wel in technieken die goed werken, maar niet in regelgeving, want die verandert te vaak. Zo wil ik dit jaar aan de gang met de spotsprayer. Als het bevalt gaan we er misschien in investeren. Maar ik ben ook bezig met een nieuwe schuur bouwen en dat gaat nu even voor.' De nieuwe schuur is voor opslag van de eigen producten. Maar René zet het wel ruim op, dus misschien blijft er ruimte over voor verhuur.

De NAV

René en zijn vader zijn al zo lang als hij weet lid van de NAV. Hij vindt het goed dat de NAV de pure akkerbouwbelangen behartigt. René: 'De NAV kan zich gewoon goed hard maken en duidelijke standpunten innemen voor de akkerbouw en dat doen andere belangenbehartigers niet. De NAV zit ook goed aan tafel bij de politiek en jullie komen met praktische oplossingen voor problemen, dat ligt me wel.'

De toekomst

René ziet de toekomst wel zonnig in. Hij denkt momenteel niet aan verder groeien. 'Ik vind dat we nu wel een mooie eenheid hebben', zegt hij. 'Gewoon verder optimaliseren en lekker doorgaan zo. Er blijft altijd vraag naar landbouwproducten dus daar maak ik me geen zorgen over. Het wordt met de wegvallende middelen wel moeilijk om de gewassen gezond te houden, maar dat houdt het ook wel interessant en uitdagend. We zetten wel steeds stappen met elkaar. En de dingen die me echt niet liggen besteed ik uit.' **NAV**

Bedrijfs grootte: 250 ha
Bouwplan: 60 ha consumptieaardappelen
22 ha peen
38 ha uien
20 ha verhuurd voor tulpen
en de rest tarwe en vlas.

En wat deed de NAV nog meer in mei?

- De NAV heeft een symposium bijgewoond bij Koppert over biologische bestrijding, ook in de open teelten.
- De NAV heeft een symposium van het Investeringskader Waddenkust bijgewoond. Tot onze verbijstering werd de Waddenagenda 2050 en het daarbij behorende Uitvoeringsprogramma niet genoemd. Alsof men weer helemaal opnieuw wil beginnen. We hebben hierover een reactie gestuurd maar volgens het IKW valt het allemaal wel mee.
- De NAV heeft input geleverd voor het debat van de LNV-commissie in de Tweede Kamer over gewasbescherming. Daarin hebben wij o.a. gepleit voor beleid op basis van milieubelasting in plaats van kg/ha en voor het behoud van een voldoende breed (ook in het kader van resistentiemanagement) middelenpakket. Ondanks dat we ook duidelijk hebben aangegeven dat glyfosaat een rol heeft bij het bestrijden van Phytophthora door het bestrijden van opslagplanten heeft de Tweede Kamer in een ander debat toch gestemd voor het opschorten van het gebruik van glyfosaat.
- De NAV heeft input geleverd aan de BO Akkerbouw en aan het consortium voor het 8e Actieprogramma Nitraat.
- De NAV heeft een brandbrief gestuurd aan minister Adema en de Tweede Kamercommissie voor LNV over de weersomstandigheden en de daardoor onmogelijke verplichtingen in kalenderlandbouw, zoals Groene Braak (zie p.1) in de ecoregeling en aardappels oogsten voor 1 oktober op zand en löss. De Kamercommissie heeft de minister gevraagd om antwoord op onze brief.
- Voorzitter Teun de Jong is in de studio van uitgever Agrio in debat gegaan met een aantal kandidaat-Europarlementariërs over zaken als voedselvisie, markt- en prijsbeleid en gelijk speelveld binnen en buiten de EU. Dit debat is uitgezonden op 3 juni en terug te kijken via de Agrio website. [NAV](#)

vervolg van pagina 2

NAV ziet speerpunten terug in Hoofdlijnenakkoord

ook actief kan meewerken aan het tegengaan van klimaatverandering.

Natuurlijk zijn er ook zaken die wij missen in het akkoord, maar gezien het voornemen om regelmatig met boerenorganisaties te gaan overleggen komen deze zaken later nog wel aan bod. Daarbij is het ook zaak dat het niet blijft bij politieke beloften. Belangrijkste is dat er rust en perspectief terugkeert in de sector en we samen met de nieuwe minister kunnen toewerken naar een maatschappelijk én economisch duurzame akkerbouw. [NAV](#)

Consultatie over gewasbescherming

Momenteel kunt u reageren op plannen van LNV om bij ministeriële regeling het gebruik van alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen te kunnen verplichten. Het gaat daarbij onder meer om alternatieven voor het toepassen van glyfosaathoudende middelen voor het doodspuiten van grasland, groenbemesters en vanggewassen. De alternatieven dienen te voldoen aan de criteria noodzakelijkheid, evenredigheid en geschiktheid. De NAV zal uiteraard een zienswijze indienen, maar u kunt dat zelf ook doen via <https://www.internetconsultatie.nl/gewasbeschermingsmiddelenbesluit/reageren>. Reageren kan t/m 13 juni. [NAV](#)

Foto voorpagina: Teun de Jong

Ledendag en afscheid Teun de Jong

Op 28 juni nemen we na 15 jaar afscheid van Teun de Jong als voorzitter van de NAV. We doen dit op de jaarlijkse ledendag. Om 13.30 uur beginnen we bij KWS in Emmeloord, waar we een toelichting krijgen op het kweekprogramma. Vanaf 16.00 uur is iedereen welkom bij Het Voorhuys, De Deel 20, 8302 EK Emmeloord. Na een openbare afscheidsreceptie voor Teun is er voor de NAV-leden vanaf 18.00 uur een gezamenlijke maaltijd. [NAV](#)

NAV appgroep

Sinds de eerste boerenprotesten in 2019 heeft de NAV een appgroep voor leden. Wilt u ook lid worden van deze appgroep, meldt u dat dan bij bestuurslid Sjoerd Heestermans via 06-23401208 of Aleid Dik via 06-27016219. [NAV](#)

Agenda

- 28 juni 2024 NAV bestuursvergadering
- 28 juni 2024 Ledendag NAV en afscheid Teun de Jong

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2025 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2025 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengstprijzen, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek.

Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (06-15 62 44 60).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Postbus 318
8250 AH Dronten

tel 06 - 15 62 44 60

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl

@NAV_AkkerBouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter
Teun de Jong
06 - 53 65 67 95

Regio Noord
Gerlof Bergmans
06 - 45 28 67 85

Regio Noordoost
Johan Koop
06 - 52 31 20 04

Regio Flevoland
Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland
Tom Koenraad
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest
Sjoerd Heestermans
06 - 23 40 12 08